

Sygn. akt III RC 77/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 sierpnia 2021 roku

Sąd Rejonowy w Głubczycach, III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Daria Dusanowska

Protokolant: Barbara Zarusińska

po rozpoznaniu w dniach 17 listopada 2020 roku, 14 stycznia 2021 roku, 23 lutego 2021 roku, 24 sierpnia 2021 roku w G.

na rozprawie

sprawy z powództwa **małoletnich N. S. i A. S. (1) reprezentowanych przez przedstawiciela ustawowego G. S. (1) oraz z powództwa W. S.**

przeciwko **A. P. i R. S. (1)**

o alimenty

I. oddała powództwo,

II. odstępuje od obciążania powodów kosztami procesu.

Sygn. akt III RC 77/20

UZASADNIENIE

Po ostatecznym sprecyzowaniu stanowiska (k. 48 akt), powodowie W. S. oraz małoletni N. S. i A. S. (1) reprezentowani przez przedstawiciela ustawowego G. S. (1) wnieśli o zasądzenie od pozwanych A. P. i R. S. (1) in solidum na rzecz:

- W. S. kwoty po 1503 zł miesięcznie poczynając od 10 stycznia 2020 r. wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w którejkolwiek z rat w razie opóźnienia,

- N. S. kwoty po 1420 zł miesięcznie poczynając od 10 stycznia 2020 r. wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w którejkolwiek z rat w razie opóźnienia,

- A. S. (1) kwoty po 1158 zł miesięcznie poczynając od 10 stycznia 2020 r. wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w którejkolwiek z rat w razie opóźnienia.

W uzasadnieniu wskazano, iż sytuacja każdego z pozwanych z osobna, ich możliwości majątkowe i zarobkowe pozwalają każdemu z osobna na zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb powodów. W takim przypadku sformułowanie zobowiązania pozwanych jako zobowiązania in solidum najlepiej zabezpieczy interesy powodów.

W odpowiedzi na pozew pozwany R. S. (1) (k. 65 akt) wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenia kosztów postępowania na swoją rzecz.

W uzasadnieniu wskazano, iż R. S. (1) utrzymuje się z renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy wraz ze świadczeniem uzupełniającym w łącznej kwocie 1.700,00 zł. Pozwany jest niezdolny do samodzielnej egzystencji, wymaga pomocy osób trzecich,

a otrzymywane przez niego środki finansowe nie wystarczają na pokrycie wszystkich jego usprawiedliwionych potrzeb. Z uzyskiwanych pieniędzy pozwany wydatkuje następujące kwoty: wyżywienie ok. 700 zł miesięcznie, paliwo ok. 300 zł miesięcznie, uzupełnienie odzieży i obuwia – 100 zł miesięcznie, ubezpieczenie samochodu i przegląd ok. 65 zł miesięcznie, środki czystości ok. 150 zł miesięcznie, leczenie ok. 1500 zł miesięcznie, potrzeby mieszkaniowe ok. 450 zł miesięcznie, pomoc w drobnych sprawach życia codziennego ok. 200 zł miesięcznie. W utrzymaniu pozwanego pomaga mu córka, która opłaca mu rachunki. Pozwany choruje na szpiczaka mnogiego, co dwa miesiące przebywa w szpitalu.

Pozwany A. P. wniósł o oddalenie powództwa w całości (k. 107 akt).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W. S. ma 19 lat, jest uczennicą 4 klasy Zespołu Szkół (...)

w G., przygotowuje się do zawodu technik – logistyk. Mieszka w domu

w B., który stanowi jej współwłasność w wyniku dziedziczenia po matce. Dół domu zajmują jej babcie. Powódka dzieli się rachunkami za dom z nimi. Często w domu tym przebywa również jej młodsza siostra N. S..

W. S. pozostaje na utrzymaniu ojca G. S. (1), który przelewa jej 600-700 zł miesięcznie, z których powódka robi opłaty. Ponadto otrzymuje od ojca kieszonkowe

w kwocie ok. 50 zł miesięcznie. Jej stan zdrowia jest dobry. Nie pracuje, 2 razy pomagała w restauracji przy studniówce. Powódka ma chłopaka, z którym planuje wynająć mieszkanie.

Ostatnie wakacje spędziła z chłopakiem w Niemczech.

W. S. zrobiła kurs prawo jazdy, który opłaciła z pieniędzy jakie otrzymała na 18 – te urodziny, z pracy w restauracji oraz z pieniędzy od ojca. W osiemnastych urodzinach uczestniczył pozwany A. P.. Powódka określiła miesięczny koszt swojego utrzymania na kwotę 700 zł.

Z dziadkiem R. S. (1) W. S. nie utrzymuje kontaktów od wielu lat. Z A. P. utrzymywała kontakty, które się urwały, nie jest w stanie określić

z jakich przyczyn. Przed wytoczeniem niniejszej sprawy powódka wraz z młodszym rodzeństwem spędzała u poznanego A. P. wakacje i weekendy.

dowód: - przesłuchanie powódki W. S. k. 246-247 akt,

- opinia k. 8 w aktach sprawy SR w Głubczycach o sygn. III RC 41/20

- zeznania świadka S. B. k. 199-200 akt,

- zeznania świadka B. B. k. 200 akt,

Powód A. S. (1) ma 10 lat, uczęszcza w roku szkolnym 2020/2021 do klasy 3 Szkoły Podstawowej w K.. Je w szkole obiady, ich aktualny koszt to 70 zł, wcześniej był to koszt 35 zł. Małoletni cierpi na autyzm. Stwierdzono również u niego aspergera „w minimalnym zakresie”. Korzysta w ramach NFZ z wizyt u psychiatry średnio co trzy miejsce, lekarz jest w G.. Małoletni zażywa leki na astmę, ich koszt to 35-40 zł. W opiece nad małoletnim pomaga partnerka ojca. Miesięczny koszt utrzymania syna przedstawiciel ustawowy A. określił na kwotę 1.000 zł miesięcznie.

dowód: - przesłuchanie przedstawiciela ustawowego małoletnich G. S. (1) k. 247-249 akt,

Małoletnia N. S. ma 16 lat, uczęszcza do 1 klasy Szkoły Rolniczej

w G., powtarzała klasę. Stan jej zdrowia jest dobry. Mieszka bądź z ojcem w K. bądź z pełnoletnią siostrą W. S. w B..

dowód: - przesłuchanie przedstawiciela ustawowego małoletnich G. S. (1) k. 247-249 akt,

- opinia k. 7 w aktach sprawy SR w Głubczycach o sygn. III RC 41/20

Matka powodów A. S. (2) zmarła w 2017 r.

dowód: - akt zgonu k. 10 w aktach sprawy SR w Głubczycach o sygn. akt III RC 41/20,

Przedstawiciel ustawowy małoletnich powodów G. S. (1) ma 40 lat, jest rolnikiem, ma podstawowe wykształcenie. Posiada kurs spawacza i mechanika. Aktualnie nie pracuje, utrzymuje się ze świadczeń na rzecz syna tj. świadczenia pielęgnacyjnego

i opiekuńczego w łącznej kwocie 2.900 zł miesięcznie. Pobiera również na dwójkę dzieci świadczenie 500 plus oraz świadczenie rodzinne w kwocie po 120 zł na każde dziecko. Od wakacji 2020 r. zamieszkuje z partnerką, dwójką jej małoletnich dzieci i synem A.

w dwupiętrowym domu w K., który stanowi własność partnerki. Prowadzi

z nią wspólne gospodarstwo domowe, nie jest w stanie określić ile przekazuje jej pieniędzy. Partnerka G. S. (1) pracuje jako księgowo, ojciec małoletnich nie wskazał ile zarabia.

G. S. (1) przed chorobą żony pracował przez 13 lat w Hiszpanii, zarabiając średnio 1500-1600 euro miesięcznie. Następnie pracował przez 3 miesiące

w P. przy obsłudze maszyn załadunkowych zarabiając 2500 zł miesięcznie. Potem pracował w G. jako spawacz za wynagrodzeniem 2100-2200 zł.

Przedstawiciel ustawowy małoletnich jest współwłaścicielem domu w B., który odziedziczył po żonie. Jest właścicielem samochodu osobowego S. (...), rok produkcji 2000. Nie ma prawo jazdy. Spłaca kredyt zaciągnięty w czasie leczenia żony, którego miesięczna rata wynosi 1270 zł. Nie utrzymuje kontaktu z pozwanymi.

dowód: - przesłuchanie przedstawiciela ustawowego małoletnich G. S. (1) k. 247-249 akt,

- zaświadczenie (...) k. 14, 15 akt w aktach sprawy SR w Głubczycach o sygn. III RC 41/20,

- informacja o dochodach PIT – 11 za rok 2016 k. 16-17 akt w aktach sprawy SR w Głubczycach o sygn. III RC 41/20

- zeznanie PIT – 37 za rok 2016 k. 18-19 akt w aktach sprawy SR w G. o sygn. III RC 41/20,

- informacja PIT/O k. 20 -23 akt w aktach sprawy SR w Głubczycach o sygn. III RC 41/20,

- zeznanie PIT -37 za rok 2017 k. 2425 akt w aktach sprawy SR w G. o sygn. III RC 41/20,

- informacja PIT/O za 2017 r. k. 26-28 akt w aktach sprawy SR w G. o sygn. III RC 41/20,

- informacja PIT – 11 za 2015 r. k. 30, 31-32 akt w aktach sprawy SR w G. o sygn. III RC 41/20,

- harmonogram spłat k. 33-37 akt w aktach sprawy SR w Głubczycach o sygn. III RC 41/20,

- świadectwo pracy k. 38 akt w aktach sprawy SR w Głubczycach o sygn. III RC 41/20,

- umowa o pracę k. 39-40 akt w aktach sprawy SR w Głubczycach o sygn. III RC 41/20
- zeznania świadka S. B. k. 199-200 akt,
- zeznania świadka B. B. k. 200 akt,

Pozwany A. P. ma 58 lat, jest dziadkiem powodów. W okresie od 12 lutego 2020 do 31 stycznia 2021 r. zatrudniony był w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. na stanowisku ślusarza. Stosunek pracy ustał z upływem okresu na jaki umowa została zawarta. Aktualnie pozwany utrzymuje się z emerytury w kwocie 2.500 zł brutto, nie pracuje dodatkowo. Nie pobiera żadnych świadczeń z (...). Gospodarstwo domowe prowadzi z żoną, która zarabia ok 2.500 zł miesięcznie. Pomiędzy nim, a żoną obowiązuje ustrój rozdzielności majątkowej. Pozwany mieszka w mieszkaniu stanowiącym własność żony o pow. 51 m². Partycypuje w kosztach utrzymania mieszkania, które wynoszą 550 zł plus co drugi miesiąc 191 zł za prąd i 91 zł za gaz. Nie jest właścicielem ani współwłaścicielem żadnej nieruchomości, nie ma żadnego majątku. Pozwany ma problemy z sercem, ma zaplanowaną operację. Przyjmuje leki, których koszt wynosi 400 zł miesięcznie. Spłaca pożyczkę, której miesięczna rata wynosi 420 zł. Przedmiotowa pożyczka została zaciągnięta na pomoc córce. Utrzymywał regularny kontakt z wnuczkami, które do niego przyjeżdżały pozostając wówczas na jego utrzymaniu.

dowód: - przesłuchanie pozwanego A. P. k. 249 akt,

- roczne obliczenie podatku przez organ k. 193-194 akt,
- karta informacyjna leczenia szpitalnego k. 195 – 197 akt,
- wpis aktu notarialnego Rep. A (...) k. 198 akt,
- świadectwo pracy k. 244 akt,
- skierowanie na konsultacje k. 245 akt

Dziadek powodów R. S. (1) ma 62 lata, z zawodu jest rolnikiem. Utrzymuje się z renty w kwocie 1400 zł, która pobiera od 2015 r. oraz świadczenia w kwocie 300 zł miesięcznie w związku z uszkodzeniem ręki, które wypłacane było do kwietnia 2021 r. Mieszka w domu stanowiącym własność jego córki, korzystając z ustanowionego jego rzecz prawa dożywocia. Opłaty za media wynoszą ok. 400 zł miesięcznie. Dom jest ogrzewany węglem, koszt opału na sezon zimowy wynosi ok. 2000 zł.

Pozwany choruje na szpiczaka. Został uznany za trwale niezdolnego do pracy w gospodarstwie rolnym od dnia 3 lutego 2020 r. Stwierdzono również okresową niezdolność pozwanego do samodzielnej egzystencji od dnia 3 lutego 2020 r. do kwietnia 2021 r. Pozwany ponosi miesięczne koszty związane z leczeniem w wysokości 1500-2000 zł, na co składają się leki oraz koszty dojazdu do W.. Aktualnie pozwany oczekuje na przeszczep. Gospodarstwo domowe prowadzi sam. Dnia 13 grudnia 2019 r. przed notariuszem M. G. Rep. A 6035/2019 pozwany zawarł z córką M. S. umowę dożywocia, przekazując na jej rzecz następujące nieruchomości:

- nieruchomość o łącznym obszarze 0,6100 ha, położoną w Z. objętą księgą wieczystą Kw nr (...),
- nieruchomość o łącznym obszarze 0,3900 ha, położoną w Z. objętą księgą wieczystą Kw nr (...),
- nieruchomość o łącznym obszarze 4,8188 ha, położoną w Z. objętą księgą wieczystą Kw nr (...),
- nieruchomość o łącznym obszarze 0,4600 ha, położoną w Z. objętą księgą wieczystą Kw nr (...),
- nieruchomość o łącznym obszarze 0,5900 ha, położoną w Z. objętą księgą wieczystą Kw nr (...),

- nieruchomości o łącznym obszarze 0,5000 ha, położoną w Z. objętą księgą wieczystą Kw nr (...),
- nieruchomości o łącznym obszarze 0,2300 ha, położoną w Z. objętą księgą wieczystą Kw nr (...).

W czasie kiedy nieruchomości stanowiły własność pozwanego, pobierał świadczenia w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.

Córka pozwanego M. S. wywiązuje się z umowy dożywocia, wspierając finansowo ojca i utrzymując z nim regularny kontakt telefoniczny. Pozwany ze względu na stan zdrowia nie był już w stanie prowadzić działalności gospodarczej.

R. S. (1) jest właścicielem samochodu marki P., rok produkcji 1997 oraz ciągnika. Pozwany nie prowadzi działalności gospodarczej.

Relacje pomiędzy pozwanym, a jego synem nie są prawidłowe. Podczas choroby G. S. (1) nie proponował oddać szpiku swojemu ojcu. Również kontakty z wnukami nie są prawidłowe. Strony nie utrzymywał bliższych relacji.

dowód: - przesłuchanie pozwanego R. S. (1) k. 249-250 akt,

- decyzja Prezesa KRUS k. 71 akt,
- decyzja Prezesa KRUS przeliczając świadczenie k. 72 akt,
- zeznanie PIT – 36 za 2019 r. k. 73-76 akt,
- informacja PIT/B k. 77 akt,
- informacji PIT/O k. 78 -79 akt,
- wypis z treści orzeczenia k. 80 akt,
- karty informacyjne leczenia szpitalnego k. 81- 87 akt,
- pokwitowanie wpłaty k. 88 akt, 92 akt,
- faktury k. 89-90 akt, 94-95 akt
- blankiety k. 93 akt,
- informacja z (...) k. 164 akt,
- wydruk (...) k. 332-334 akt,

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Stan faktyczny sprawy ustalono w oparciu o dowody z dokumentów, których prawdziwości i wiarygodności nie kwestionowała żadna ze stron i które również w ocenie Sądu nie budziły wątpliwości. Sąd dał również wiarę osobowym źródłom dowodowym w postaci zeznań S. B. oraz B. B., a także przesłuchania stron.

Sąd pominął wniosek o przesłuchanie świadków J. G. i E. S. na podstawie art. 235² § 1 pkt 4 k.p.c. (k. 335 akt), albowiem przeprowadzenie ww. dowodu nie było możliwe (E. S. nie mieszka pod adresem wskazanym przez powodów, z kolei J. G. nie odebrała osobiście korespondencji, pozostawiono ją w zamkniętej kopercie).

Pominęto również wniosek o zwrócenie się do ZUS na okoliczności wskazane

w piśmie k. 157, albowiem Sąd zwrócił się do ZUS o informacje o wszystkich świadczeniach otrzymywanych przez A. P..

Sąd na podstawie art. 235² § 1 pkt 2, 3 i 5 k.p.c. pominął wniosek pełnomocnika powodów o zobowiązanie pozwanego R. S. (1) do przedłożenia umowy dożywocia z 2019 r., dowodu z opinii biegłego rzeczoznawcy z zakresu rolnictwa na okoliczność wartości przekazanego gospodarstwa rolnego, z oględzin restauracji pozwanego R. S. (1), o zobowiązanie pozwanego R. S. (1) do przedłożenia umowy o przekazaniu gospodarstwa rolnego w związku z przejściem na rentę rolniczą, albowiem przedmiotowe wnioski są nieistotne dla rozstrzygnięcia sprawy, nieprzydatne do wykazania danego faktu i zmierzają jedynie do przedłużenia postępowania.

Na wstępie wskazać należy, iż powodowie reprezentowani przez zawodowego pełnomocnika wnieśli o zasądzenie alimentów do pozwanych R. S. (1) i A. P. in solidum. Żądanie to było wielokrotnie potwierdzone przez zawodowego pełnomocnika w piśmie procesowym i na rozprawach. W ocenie Sądu przedmiotowe sformułowanie żądania tj. żądanie zapłaty od pozwanych in solidum określonych w pozwie kwot jest dla Sądu wiążące. Zdaniem Sądu, zgłoszenie żądania in solidum wyznacza granice rozpoznania sprawy, w ten sposób, że brak jest wskazania konkretnie żądanych od każdego z pozwanych kwot, a Sąd nie może samodzielnie czynić ustaleń w tymże zakresie, gdyż wykroczyłby poza granice żądania.

Odpowiedzialność in solidum - inaczej solidarność niewłaściwa, występuje, gdy wierzyciel ma roszczenie o to samo świadczenie do dwóch lub więcej dłużników, a jednocześnie ani ustawa, ani czynność prawna nie zastrzega solidarności biernej, zarazem jednak wspólny cel świadczeń dłużników przemawia za tym, aby zapłata przez jednego z nich zwalniała z długu także pozostałych - jak w przypadku zobowiązań solidarnych (art. 366 k.c.). Aby wystąpiła odpowiedzialność in solidum musi zatem istnieć równoległa odpowiedzialność względem wierzyciela dwóch lub więcej dłużników, charakteryzująca się tym, że spełnienie świadczenia przez jednego uzasadnia, mimo braku ustawowego lub wynikającego z czynności prawnej zastrzeżenia solidarności biernej, zwolnienie z długu również pozostałych dłużników. Jeżeli zatem wierzyciel nie ma jednocześnie dwóch lub więcej dłużników albo jeżeli nawet ma, ale brak podstaw do uznania skutku zwalniającego zapłaty przez jednego wobec pozostałych, wykluczone jest istnienie odpowiedzialności in solidum (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2016 r. III CSK 263/15, uchwała pełnego składu Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2010 r., III CZP 35/10).

W ocenie Sądu, na podstawie przepisów k.r.o. nie sposób przyjąć, aby odpowiedzialność osób zobowiązanych do alimentacji wobec uprawnionego miała charakter odpowiedzialności in solidum. Wręcz przeciwnie, zgodnie art. 135 § 1 k.r.o. zakres świadczeń alimentacyjnych, w każdym przypadku zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionych oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości osoby zobowiązanej. Co więcej, stosownie do art. 129 § 2 k.r.o., krewnych w tym samym stopniu obciąża obowiązek alimentacyjny w częściach odpowiadających ich możliwościom zarobkowym i majątkowym.

Z powołanych przepisów jednoznacznie zatem wynika, iż obowiązek alimentacyjny ma charakter ściśle osobisty, a jego rozmiar zależy od konkretnych możliwości majątkowych i zarobkowych osoby zobowiązanej.

Mając zatem na względzie nieprawidłowe sformułowanie żądania pozwu przez zawodowego pełnomocnika jako żądania in solidum, które w toku całego procesu było konsekwentnie podtrzymywane, a którym Sąd był związany, już z tego powodu powództwo należało uznać za niezasadne.

Niezależnie od powyższego, Sąd dokonał oceny zgłoszonego żądania pod kątem zaistnienia ustawowych przesłanek uzasadniających żądanie alimentów od pozwanych, stwierdzając niezasadność powództwa.

Zgodnie z art. 128 k.r.o. obowiązek dostarczania środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania (obowiązek alimentacyjny) obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo.

Stosownie do art. 129 § 1 k.r.o. obowiązek alimentacyjny obciąża zstępnych przed wstępnymi, a wstępnym przed rodzeństwem; jeżeli jest kilku zstępnych lub wstępnym - obciąża bliższych stopniem przed dalszymi.

§ 2. Krewnych w tym samym stopniu obciąża obowiązek alimentacyjny w częściach odpowiadających ich możliwościom zarobkowym i majątkowym.

Zgodnie z art. 132 k.r.o. obowiązek alimentacyjny zobowiązanego w dalszej kolejności powstaje dopiero wtedy, gdy nie ma osoby zobowiązanej w bliższej kolejności albo gdy osoba ta nie jest w stanie uczynić zadość swemu obowiązkowi lub gdy uzyskanie od niej na czas potrzebnych uprawnionemu środków utrzymania jest niemożliwe lub połączone z nadmiernymi trudnościami.

Uprawniony do świadczeń alimentacyjnych jest tylko ten, kto znajduje się w niedostatku (art. 133 § 2 k.r.o.).

Ciężar dowodu w sprawie o alimenty przeciwko zobowiązanemu w dalszej kolejności w zakresie wykazania zaistnienia przesłanek z art. 132 k.r.o. spoczywa na powodzie. To on musi wykazać, że nie ma osoby zobowiązanej w bliższej kolejności albo że nie jest ona

w stanie uczynić zadość swemu obowiązkowi lub uzyskanie alimentów od osoby zobowiązanej w bliższej kolejności nie jest możliwe lub napotyka nadmierne trudności. Dokonując badania tych okoliczności – poza przypadkiem, że nie ma osób zobowiązanych w bliższej kolejności, bo osoby te nie żyją – sąd powinien, przed zasądzeniem świadczeń alimentacyjnych od zobowiązanego w dalszej kolejności, wnikliwie ocenić, czy rzeczywiście zachodzą przesłanki aktualizacji obowiązku alimentacyjnego osób zobowiązanych w dalszej kolejności. Negatywna ocena w tym zakresie powinna prowadzić do oddalenia powództwa.

Ponadto strona powodowa zobligowana jest w takim wypadku również do wykazania, że pozostaje w niedostatku, albowiem o ile dochodząc alimentów od rodziców, dziecko nie musi wykazywać, że znalazło się w niedostatku (wystarczające jest wykazanie, że dziecko nie jest w stanie samodzielnie się utrzymać), to kierując żądanie zasądzenia alimentów od dziadków, wykazanie niedostatku jest już nieodzowne dla skuteczności roszczenia. Dodatkowo na powodzie ciąży obowiązek udowodnienia, że sytuacja finansowa bądź w ogóle możliwości zarobkowe zobowiązanego pozwalają na zasądzenie alimentów w żądanej wysokości.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy stwierdzić należy, iż nie wykazano zaistnienia przesłanek z art. 132 k.r.o., co wyklucza uwzględnienie żądania pozwu. Jak już wyżej wskazywano obowiązek alimentacyjny rodziców względem dzieci wyprzedza obowiązek alimentacyjny dziadków względem wnuków. W razie skierowania roszczenia przeciwko dziadkom uprawnionego, konieczne jest wykazanie, że jego rodzice nie są w stanie wykonać ciężącego na nich obowiązku lub, że uzyskanie od nich środków utrzymania jest niemożliwe lub połączone z nadmiernymi trudnościami, oraz że uprawniony znajduje się w niedostatku. Obowiązek alimentacyjny dalszych krewnych nie powstaje zatem dopóty, dopóki istnieje choćby jeden z krewnych bliższych stopniem, zdolny do wypełniania tego obowiązku, co zdaniem Sądu ma właśnie miejsce niniejszej sprawie. Wprawdzie matka powodów nie żyje, jednakże ich ojciec ma możliwość samodzielnie wypełnić swój obowiązek alimentacyjny wobec dzieci. Otóż G. S. (1) jest mężczyzną w sile wieku, w pełni sił produkcyjnych, jest zdolny do pracy, posiada kurs spawacza i mechanika, ma wieloletnie doświadczenie zawodowe i realne możliwości zarobkowe. Kierując się zasadami doświadczenia życiowego, uwzględniając sytuację na rynku pracy, zdaniem Sądu, przedmiotowe kwalifikacje pozwoliłyby mu bez trudu na podjęcie zatrudnienia umożliwiającego uzyskanie środków wystarczających na realizację obowiązku alimentacyjnego wobec dzieci, czego jednakże ww. nie czyni. Ojciec powód nie podejmuje zatrudnienia powołując się, że wówczas utraci świadczenia pobierane na syna A., zarzucając jednocześnie, iż świadczenia te nie są wystarczające. Tymczasem, zdaniem Sądu, mógłby on podjąć zatrudnienie za wynagrodzeniem wyższym aniżeli ww. świadczenia. Podkreślenia przy tym wymaga, iż pomimo niepełnosprawności A. S. (1) uczęszcza do szkoły, a zatem nie wymaga całodobowej, bezpośredniej opieki ojca. Ponadto aktualnie przedstawicielowi ustawowemu w opiece nad synem pomaga partnerka. Jednocześnie powódka W. S. mieszka już samodzielnie, a małoletnia N. S. większość czasu spędza w B. pod

opieką siostry. Sytuacja rodzinna nie stanowi zatem przeszkody do podjęcia zatrudnienia celem polepszenia sytuacji finansowej rodziny, a to na G. S. (1) – jako ojcu – w pierwszej kolejności spoczywa obowiązek dostarczenia środków utrzymania dla własnych dzieci. W ocenie Sądu nie zostało wykazane, aby G. S. - mimo odpowiedniej staranności i wykorzystania wszystkich możliwości zarobkowych - nie był w stanie w całości lub części sprostać swoim obowiązkom względem dzieci. Wręcz przeciwnie, zdaniem Sądu, ojciec dzieci dobrowolnie nie wykorzystuje posiadanych możliwości zarobkowych, pozostając bez zatrudnienia, utrzymując się ze świadczeń pobieranych na małoletniego syna, co nie uzasadnia odpowiedzialności alimentacyjnej pozwanych wobec wnuków.

Jednocześnie zwrócić należy uwagę, iż ojciec małoletnich nie jest zaangażowany w minimalizację kosztów utrzymania rodziny, co mogłoby wskazywać, iż sytuacja rodziny jest w istocie lepsza aniżeli wskazana w pozwie. I tak pomimo zmiany miejsca zamieszkania przedstawiciel nie ustalił, czy istnieje możliwość objęcia A. opieką lekarza z bliższej miejscowości aniżeli G.. Jednocześnie ww., pomimo braku prawa jazdy, posiada samochód, z czym oczywiście wiąże się dodatkowe koszty np. ubezpieczenia, przeglądu, napraw.

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego nie wykazano również przesłanki niedostatku uprawnionych. W orzecznictwie wskazuje się, że stan niedostatku istnieje wtedy, gdy osoba uprawniona nie tyle, że nie posiada żadnych środków utrzymania, ale nie mogą zostać w pełni zaspokojone jej usprawiedliwione potrzeby (vide: orz. Sądu Najwyższego dnia 23 października, III Cr 16/62, opublik. w OSPiKA 1964/10/191). Powodowie nie wykazali jakie konkretnie ich usprawiedliwione potrzeby nie zostają zaspokojone. Ponadto zeznania strony powodowej co do zakresu ich usprawiedliwionych potrzeb zupełnie nie korespondują z żądanymi w pozwie kwotami tytułem alimentów, przekraczając deklarowane w toku przesłuchania koszty ich utrzymania. Jednocześnie nie wykazano w żadnej mierze zasadności wysokości dochodzonych w pozwie kwot.

Niezależnie od powyższego, ocena możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanych uniemożliwia uwzględnienie żądania pozwu. Otóż źródłem utrzymania A. P. jest aktualnie emerytura w kwocie 2500 zł, pozwany z uwagi na stan zdrowia nie podejmuje dodatkowego zatrudnienia. Nie posiada żadnego majątku. Ponosi koszty własnego leczenia. Gospodarstwo domowe prowadzi z żoną, która zarabia 2500 zł.

Z kolei pozwany R. S. (1) utrzymuje się z renty w kwocie 1400 zł, która pobiera od 2015 r. Do kwietnia 2021 r. pobierał dodatkowo świadczenie w kwocie 300 zł miesięcznie w związku z uszkodzeniem ręki. Pozwany choruje na szpiczak, czeka na przeszczep. Z powodu choroby ponosi koszty rzędu 1500-2000 zł miesięcznie. Korzysta z pomocy swojej córki, której w ramach umowy dożywocie w 2019 r. przekazał nieruchomości, których był właścicielem. W szczególności, zdaniem Sądu, w żaden sposób nie zostało wykazane, aby zawarcie ww. umowy stanowiło wyzbycie się majątku celem uniknięcia odpowiedzialności z tytułu alimentów na rzecz wnuków. Mając na względzie stan zdrowia pozwanego, wskazania lekarskie, deklarowany przez pozwanego sentyment co do nieruchomości, zawarcie umowy dożywocia na rzecz córki pozwanego wydaje się uzasadnione.

Przedmiotowa sytuacja pozwanych i zakres ich własnych usprawiedliwionych potrzeb i koniecznych wydatków uniemożliwia im partycypowanie w kosztach utrzymania wnuków, zwłaszcza, iż obowiązek dalszych krewnych nie wymaga dzielenia się każdymi dochodami.

Na marginesie warto także zwrócić uwagę na relacji pomiędzy stronami. Powodowie od wielu lat nie utrzymują kontaktów z R. S. (1). Również brak jest bliższych relacji pomiędzy pozwanym, a ojcem powodów, pomimo tego, że R. S. jest poważnie chory, potrzebował przeszczepu szpiku. Od czasu wytoczenia niniejszego powództwa powodowie nie utrzymują również kontaktu z dziadkiem macierzystym.

R. powyższe rozważania, z uwagi na niewykazanie ustawowych przesłanek odpowiedzialności alimentacyjnych dalszych krewnych w osobach dziadków powodów, pozew podlega oddaleniu.

Rozstrzygnięcie zawarte w pkt II wyroku znajduje uzasadnienie w brzmieniu art. 102 k.p.c., zgodnie z którym w wypadkach szczególnie uzasadnionych Sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie

obciążać jej w ogóle kosztami. Biorąc pod uwagę charakter niniejszej sprawy, Sąd za uzasadnione uznał odstąpienie od obciążania powodów kosztami procesu.

Mając na względzie powołane okoliczności, na podstawie wskazanych przepisów, orzeczono jak w sentencji wyroku.